

TC İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

KAVRAM	ANAHTAR KELİMELELER
Sosyal yapı	Farklı millet, çok uluslu, etnik yapı, kozmopolit vb. Çok uluslu olan bir yerde dil, kültür ve din birliği olmaz. Toplum huzurlu ise hoşgörü vardır, çatışma huzursuzluk varsa milliyetçilik(bağımsızlık) isyanları vardır
Ekonomi(İktisat)	Para, mali, hammadde, sanayi, sömürgecilik, ticaret, liman, ithalat, ihracat, kapitülasyon, Duyun-u Umumiye, üretim, İktisadi
Kültürel	Kitap, gazete, dergi, gelenek, görenek, fikir, basın-yayın
Siyasi	Seçim, demokrasi, Fransız İhtilali, meclis, parti, cemiyet, milliyetçilik, devletlerin kurulması, yıkılması, devletlerarası antlaşmalar, yönetim şekli, Meşrutiyet, Monarşi, Cumhuriyet
Azınlık	Bir ülkeyi oluşturan milletlerden sayısal olarak fazla olan milletten, az olan milletlere denir. Örneğin Osmanlı Devletinde sayısal olarak Türkler fazla iken, Ermeni Sırp, Yunanlılar az olduğu için azınlık kabul edilmektedir
Sanayi İnkılâbı (Devrimi)	İngiltere de başlayan daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayılan insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün almasına denir. Sanayi İnkılâbı sonucunda üretim arttı. Köyden kentte göç arttı. İşçi sınıfı ve sorunları ortaya çıktı. En önemlisi sömürgecilik yarışı başladı
Sömürgecilik(Yayılmacılık, Emperyalizm, Manda ve himaye)	Sanayi İnkılâbını gerçekleştiren ülkelerin hammadde ve Pazar bulmak için güçsüz ülkelerin yer altı ve yer üstü kaynaklarını kendi amaçları için kullanmasıdır
Kapitülasyon	Başka devletlere verilen ekonomik ayrıcalık. Eğer yabancı ülkelere bu ayrıcalıklar verilirse gümrük gelirleri azalır. Ülkeye yabancı ticari ürünler ucuza girer. Yerli üreticiler (fabrikalar vb. kapanır) zarar görür
Duyun-u Umumiye	Osmanlı Devletinin Avrupalı devletlerden aldığı borcu ödeyemeyince Avrupalı devletlerin paralarını almak için kurdukları kurum
Dogmatik (Skolâstik Düşünce)	Orta Çağ Avrupası'na hâkim olan bilim, sanat ve edebiyatı yasaklayan baskıcı düşünce
Fransız İhtilali	1789 yılında halkın krala karşı ayaklanmasıyla ortaya çıktı. Dünya ya milliyetçilik, demokrasi, eşitlik, milli egemenlik fikirleri yayıldı
Evrensel	Sadece bir ülkeyi değil birçok ülkeyi ve dünyayı ilgilendiren gelişmelerdir. Örneğin; Fransız İhtilali sadece Fransa'yı değil tüm dünyayı etkilemiştir.
Gayrimüslim	Osmanlı devletinde Müslüman olmayanlar için kullanılan isim
Millet	Ulus
Teokrasi	Bir ülkenin tanrı adına din kurallarına göre yönetilmesidir
Oligarşi	Bir ülkenin bir grup veya zümre tarafından yönetilmesidir
Cumhuriyet	Bir ülkenin millet yani halk tarafından (seçimle) yönetilmesidir
Kanuni Esasi	1876 yılında ilan edilen Osmanlı Devletinin ilk anayasası
Vatan ve Hürriyet Cemiyeti	M.Kemal'in Şam da görev yaparken kurduğu cemiyet
İleri görüşlülük	Sezgi, tahmin, öngörü
Teşkilatçılık	Örgütleme, bir araya getirme, derleme, toplama
Çok yönlülük (cephelilik)	Birden fazla özelliğe sahip olmak
İnkılâpçılık	Değişim, yenilik, ilerleme, gelişme, modern, çağdaş, batılılaşma
Milli (Ulusal) Egemenlik	Ülkeyi kral, padişah, bir grup değil halkın yönetmesidir. <u>Seçim, meclis (parlamento),cumhuriyet, demokrasi, milli irade, milletin kararı, halk oylaması(referandum),siyasi partiler</u>
Milli (Ulusal) Bağımsızlık	Bir ülkenin başka ülkelere bağımlı olmadan yaşamasıdır. Kurtuluş Savaşı (Milli mücadele),İstiklal Marşı, Ya istiklal ya ölüm, Manda ve Himayenin reddedilmesi, Kapitülasyonların kaldırılması, Misak-ı Milli
Jön Türkler	Avrupa da özellikle Fransa da eğitim görmüş Meşrutiyet yanlısı aydınlar
Meşrutiyet	Padişah + meclis (Mebusan meclisi). Burada meclisin açılmış olması milletvekillerinin seçimle meclise gelmesi demokratik yönü, padişahın olması ve meclisi açıp kapayabilmesi demokratik olmayan yönü
Aydın	İyi eğitim almış kültürlü insan
İttihat ve Terakki	Selanik merkez olmak üzere Balkanlar bölgesinde, özellikle askerler içinde

TC İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

	teşkilatlanan ve II. Meşrutiyeti ilan ettiren parti
Osmanlıcılık	Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan dili, dini ırkı ne olursa olsun herkesin Eşit olması, Bu fikir akımı Fransız İhtilali'nin çıkardığı milliyetçilik nedeniyle Osmanlıdan ayrılmak isteyen azınlıkların isyanlarını önlemek için savunuldu. Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı, I.Meşrutiyet ve Kanuni Esasi isyanları önlemek için çıkarılmıştır
İslamcılık (Ümmetçilik)	Bütün Müslümanları halife etrafında birleştirmek. Padişah II. Abdülhamit destekledi. I.Dünya Savaşında Arapların İngilizlerle işbirliği geçersiz kıldı. Halife, bütün Müslümanlar
Turancılık (Türkçülük)	Orta Asya'ya ulaşarak bütün Türkleri birleştirmek için savunuldu. Kurtuluş Savaşında Anadolu Türkçülüğüne dönüşerek milletimizi bir araya getirmede etkili oldu
Batıcılık	Devletin kurtuluşunun Avrupa'nın yaptığı bilimsel ve teknik gelişmeleri yakalayarak olacağı düşünülmüştür. <u>Çağdaş, modern, batılılaşma, yenilik</u>
Batı	Avrupa
Tanzimat Fermanı	Osmanlı Devletinin azınlıkların ayrılmasını önlemek için bütün Osmanlı vatandaşlarını eşit olarak kabul ettiği belge. Örn. Tüm Osmanlı vatandaşları askerlik yapacaktı
Islahat Fermanı	Osmanlı Devletinin azınlıklara daha fazla Müslümanlardan daha fazla hak (ayrıcalık) verdiği belge. Örn. Müslümanlar askerlik yaparken azınlıklar yapmayacaktı
Ulusal (İç)	Ülkemiz içinde meydana gelen gelişmelere denir.
Uluslar arası (Dış)	Ülkemizin başka ülkelerle olan ilişkilerine denir
Maarif	Eğitim
Milli Mücadele	Kurtuluş Savaşı
Milliyetçilik	Ulusçuluk
Hilafet	Halifelik
Yanlısı	Taraftarı
Lehine	Faydasına (olumlu) Örneğin Futbol maçında hakem penaltıyı lehimize verirse bizim takımımız penaltı atışı hakkı kazanmıştır
Aleyhine	Zararına (Olumsuz) Örneğin I.Dünya Savaşı aleyhimize sonuçlandı derken savaşı kaybettiğimizi anlamalıyız
Diplomatik	Bir ülkenin başka ülkelerle olan sorunlarını barışçı yollardan masa başında çözmeye çalışması. Örneğin M.Kemal'in Sofya da başka ülkelerin temsilcileri ile (Elçi-konsolos) görüşmesi diplomatik gelişmelerdir
İhtilal	

Öğrencilerimiz LGS Maratonuna bu kavramları öğrenerek başarlarda çok başarılı olacaklarını düşünüyorum. Sorularda yer alan kelimelerle kavramları eşleştirebilirse çok büyük aşama kaydetmişlerdir.”Bilgi paylaşınca güzel” Saygılarımla.